

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/049 van 28 april 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag – Samenwoning – Feitelijke gezinsvorming – Verschillend domicilie huwelijkspartners – Gezamenlijke dagelijkse zorg kinderen

Het verzoekschrift betreft de beslissing tot terugvordering door de uitbetalingsactor van de helft van de sociale toeslag die aan verzoekster, moeder van het kind, vanaf de geboorte werd uitbetaald voor de maanden april tot en met december. Vanaf januari (eind december) werd het domicilie gewijzigd en zijn de begunstigden op hetzelfde adres gedomicilieerd. Uit de vaststellingen van de gezinsinspecteur blijkt feitelijke samenwoning vanaf de geboorte van het kind. Verzoekster betwist deze feitelijke samenwoning en de terugvordering die hier uit voortvloeit.

Op 26 december 2022 is het domicilie-adres van de heer gewijzigd en werd hij ingeschreven op het adres van verzoekster. Vanaf 1 januari 2023 was er dus op basis van het gezamenlijke gezinsinkomen geen recht meer op een sociale toeslag voor het kind, wat door verzoekster overigens ook niet betwist wordt.

Naar aanleiding van een controle door een gezinsinspecteur blijkt er volgens verwerende partij sprake te zijn van het vormen van een feitelijk gezin en dit reeds minstens vanaf de geboorte van het kind op 2022. Om die reden vordert verwerende partij de gehalveerde sociale toeslag terug van verzoekster die aan haar werd betaald in de periode van april tot en met december 2022.

Verzoekster kan daar niet mee instemmen en stelt dat zij in die periode alleen woonde en dat de heer een ander domicilie-adres had.

De Geschillencommissie stelt vast dat er sprake is van vaststellingen van een gezinsinspecteur die de vorming van een feitelijk gezin kunnen bewijzen, overeenkomstig art. 3, §3, 1° van het BVR Sociale Toeslagen.

De Geschillencommissie ziet geen redenen om te twijfelen aan de vaststellingen van de gezinsinspecteur die overigens grotendeels gebaseerd zijn op de eigen verklaringen van verzoekster. Zo heeft verzoekster ten overstaan van de gezinsinspecteur zelf aangegeven dat zij en de heer gehuwd zijn, dat het niet de bedoeling is om te scheiden en dat het kind een bewuste keuze was. De heer zou bijna dagelijks langs komen om te helpen met het kind, hij heeft ook een sleutel van het appartement. Ze hebben een gezamenlijke rekening waarop hun beide lonen worden gestort, evenals het Groeipakket. De rekening zou gebruikt worden om speelgoed, kleding, eten en alles voor het kind te betalen, maar evenzeer de huur van het gezamenlijk gehuurde appartement en de-factuur. De facturen van gas, water en elektriciteit staan op naam van de heer en worden door hem betaald. Verzoekster gaf aan geen rondleiding in de woning te willen gelet op privacy-redenen, maar de gezinsinspecteur heeft bij het buitengaan minstens een 4-tal mannenschoenen zien staan in de trappenhal.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/049

28 april 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0100

INZAKE : Mevrouw, wonende te
.....;

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 2 maart 2023 door verzoekster werd ingediend bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 27 februari 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 16 maart 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op het feit dat alle partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 28 april 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster, noch verwerende partij is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 28 april 2023;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalt Groeipakket aan verzoekster en de vader, de heer, voor het kind (°.....2022). De heer en verzoekster zijn op 2020 gehuwd te

Aangezien verzoekster op het ogenblik van de geboorte samen met het kind gedomicilieerd was op het adres te en de heer te, werden er voor de toekenning/berekening van de sociale toeslag twee aparte inkomstenkernen gemaakt.

Aangezien er geen andersluidend vonnis werd bijgebracht, diende er te worden uitgegaan van een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind bij beide ouders, waarbij de sociale toeslag gehalveerd kan worden toegekend in elk rechtgevend gezin voor zover voldaan is aan de voorwaarden.

Verzoekster ontving op basis van haar inkomsten van 2019 (voor de periode april tot en met augustus 2022) en 2020 (voor de periode september tot en met december 2022) de gehalveerde sociale toeslag voor de periode van april tot en met december 2022 ten bedrage van in totaal 298,39 euro. Aangezien het inkomen van de heer zich boven het grensbedrag bevond, ontving hij geen (gehalveerde) sociale toeslag.

Op 26 december 2022 is het domicilie-adres van de heer gewijzigd en werd hij ingeschreven op het adres van verzoekster. Vanaf 1 januari 2023 was er dus op basis van het gezamenlijke gezinsinkomen geen recht meer op een sociale toeslag voor het kind, wat door verzoekster overigens ook niet betwist wordt.

Naar aanleiding van een controle door een gezinsinspecteur blijkt er volgens verwerende partij sprake te zijn van het vormen van een feitelijk gezin en dit minstens vanaf de geboorte van het kind op 2022. De gezamenlijke inkomsten van verzoekster en de heer van 2019 (voor de periode april tot en met augustus 2022) en 2020 (voor de periode september tot en met december 2022) bevinden zich boven het grensbedrag om recht te hebben op een sociale toeslag in de periode van april tot en met december 2022. Om die reden vordert verwerende partij de gehalveerde sociale toeslag terug van verzoekster die aan haar werd betaald in de periode van april tot en met december 2022.

Verzoekster kan daar niet mee instemmen en stelt dat zij in die periode alleen woonde met en dat de heer een ander domicilie-adres had.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster verwoordt haar grieven als volgt in haar verzoek d.d. 2 maart 2023:

“Vandaag 02/03/2023 ontvang ik een mail van dat zij een terugvordering eisen van de maandelijkse sociale toeslag die ik en hebben ontvangen vanaf april tot en met december.

Volgens jullie is dit ten onrechte uitgekeerd.

Dit is ONWAAR. Ik woonde al die tijd alleen met U kan dit nakijken meneer had een ander adres.

Gelieve de juiste informatie te gebruiken vooraleer jullie een terugvordering eisen.”

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing tot terugvordering van verwerende partij d.d. 27 februari 2023 aan verzoekster:

“..... heeft belangrijk nieuws voor jou. Bedankt om deze brief aandachtig te lezen.

Je kreeg ten onrechte € 298,39 toegekend om volgende reden:

Het basisbedrag van het Groeipakket wordt verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van de begunstigen het grensbedrag niet overschrijden. Wij hebben vernomen dat je sinds de geboorte van samenwoont met Dhr. Aangezien volgens onze gegevens jullie gemeenschappelijk jaarlijks gezinsinkomen hoger ligt dan 32238,01 euro, kunnen wij vanaf 01/04/2022 geen sociale toeslag toekennen. (art. 18 Groeipakketdecreet - art. 2, §1 BVR van 21/09/2018).

*Op de keerzijde van deze brief vind je een **gedetailleerde berekening** van dit bedrag.*

Omdat onterecht betaalde bedragen Groeipakket pas verjaren na 3 jaar, kan dit gebeuren tot 3 jaar na datum van de betaling (artikel 97 van het decreet Groeipakket).

..... moet je € 298,39 terugvorderen.

Wij vragen jou vriendelijk om het bedrag te storten op rekening van Vermeld bij de betaling volgende gestructureerde mededeling: +++.....+++

Stort je ons niet terug dan houden wij 10% in op de toekomstige betalingen, indien je hierop nog recht hebt

(art. 103§1 van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op deze inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit de verjaring.

Heb je het moeilijk om het bedrag in één keer terug te betalen? Dan kunnen we samen een terugbetalingsplan opstellen. Contacteer ons hiervoor.

Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, kan je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. Wij beslissen daarover na een sociaal onderzoek. Je leest hierover alles op bijgevoegd infoblad 'financiële moeilijkheden'.

Wij begrijpen dat dit geen fijn nieuws voor jou is.

(...)

Gedetailleerde berekening

Periode	Type toeslag	Betaald	Verschuldigd	Resultaat
april 2022	gezinsbijslag	€ 26,53	€ 0,00	€ -26,53
mei 2022	gezinsbijslag	€ 26,53	€ 0,00	€ -26,53
juni 2022	gezinsbijslag	€ 26,53	€ 0,00	€ -26,53
juli 2022	gezinsbijslag	€ 26,53	€ 0,00	€ -26,53
augustus 2022	gezinsbijslag	€ 26,53	€ 0,00	€ -26,53
september 2022	gezinsbijslag	€ 27,06	€ 0,00	€ -27,06
oktober 2022	gezinsbijslag	€ 27,06	€ 0,00	€ -27,06
november 2022	gezinsbijslag	€ 27,06	€ 0,00	€ -27,06
november 2022	supplementaire toeslag	€ 50,00	€ 0,00	€ -50,00
december 2022	gezinsbijslag	€ 34,56	€ 0,00	€ -34,56
				Totaal: € -298,39"

4.2. Standpunt van verwerende partij zoals meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie op 24 maart 2023:

"Mevrouw tekende beroep aan tegen onze beslissing van 27 februari 2023 om de som van € 298,39 terug te vorderen als onterecht toegekende sociale toeslagen voor de periode van 1 april 2022 tot en met 31 december 2022.

U vraagt ons om dit dossier toe te lichten, onze beslissing te verantwoorden, alsook alle toepasselijke regelgevende bepalingen en nuttige elementen waarop deze beslissing is gebaseerd te bezorgen

Relaas

Initiële toekenning van de toelagen van het groepspakket

..... betaalde op 18 februari 2022 het startbedrag geboorte vooraf voor het eerste kindje van mevrouw waarvan de geboorte voorzien was op 2022.

Op 15 april 2022 mailt de vader ons een geboortebewijs door op naam van geboren 2022. Uit het geboortebewijs blijkt dat de vader woonachtig is in en de moeder in Uit een gezinssamenstelling dd. 2022 op naam van de moeder blijkt dat zij alleenstaande is met het kind.

Op basis van die gegevens wordt beslist om het dossier op te starten met een begunstigenkern van beide gescheiden levende ouders. Het basisbedrag van het groepspakket wordt betaald op het door de moeder (jongste begunstigde) gekozen rekeningnummer.

Ouders met een aparte domicilie vormen elk een aparte inkomstenkern. Uit consultaties blijkt dat het inkomen van de moeder in het 2de jaar voorafgaand aan het recht beneden het grensbedrag voor de sociale toeslag lag, maar dat van het vader lag hoger.

De inkomstengegevens van betrokkenen zijn respectievelijk

	totaal
2019	€ 11.908,98	€ 42.143,18	€ 54.052,16
2020	€ 25.788,54	€ 44.843,99	€ 70.632,53

Daarnaast heeft de vader nog een KI vreemd gebruik van € 917,67 (2019) en € 1.098,42 (2020).

Het grensbedrag voor de sociale toeslag bedraagt:

- Vanaf 1/9/2021 € 32.238,01
- Vanaf 1/9/2022 € 32.882,77

Wij kennen daarom aan de moeder de halve sociale toeslag toe vanaf 1 april 2022, maar die van de vader weigeren we. Beide beslissingen worden gemotiveerd per brief.

In januari 2023 ontvangen we een wijziging van de gezinssamenstelling waarbij de vader wordt ingeschreven op het adres van de moeder op datum van 26/12/2022. Naar aanleiding daarvan wordt de sociale toeslag geweigerd vanaf 1/1/2023. Deze beslissing wordt meegedeeld per brief dd. 23/1/2023.

Op 24 februari 2023 kregen we een melding dat het verslag van de gezinsinspecteur werd opgeladen in de GPA.

Vaststellingen van de gezinsinspecteur

De geboorte van een kind in een éenoudergezin dat de sociale toeslag ontvangt vormt aanleiding tot het aanvragen van een dringende controle door de Dienst Toezicht van het VUTG. Deze controle wordt aangevraagd op 15 april 2022. Op 29 november 2022 voert de gezinsinspecteur een controle uit bij mevrouw

De gezinsinspecteur komt tot de conclusie dat de ouders een feitelijk gezin vormen sedert de geboorte van op/2022 om de volgende redenen:

- De vader is aanwezig tijdens het onaangekondigd huisbezoek bij de moeder op 29/11/2022, hij is er merkelijk thuis en geeft het kind te eten;
- Beider namen staan vermeld op de deurbel en de brievenbus;
- De ouders zijn gehuwd en hebben niet te intentie om te scheiden;
- De vader heeft een sleutel van het appartement van de moeder;
- Beider lonen worden op een gezamenlijke rekening gestort;
- Van die gemeenschappelijke rekening wordt de huur, onkosten voor het kind,, ... betaald;
- Ze huurden voordien samen dit appartement en ze hebben de huur op beider namen gelaten omdat ze de intentie hebben om terug te gaan samenwonen;
- Water, gas en elektriciteit staan op naam van de vader en hij betaalt de rekeningen;
- De facturen van nutsvoorzieningen op het domicilieadres van de vader staan op naam van zijn broer en worden door zijn broer betaald;
- De vader is bij 3 onaangekondigde bezoeken op zijn domicilieadres telkens niet aanwezig;
- De brievenbus van het pand van de vader draagt de naam van zijn broer;

- *Naar aanleiding van een aangekondigd bezoek laat de vader weten dat hij zijn domicilieadres heeft gewijzigd naar dat van de moeder.*

Fraude werd niet weerhouden.

Nieuwe beslissing m.b.t het groeipakket

Op basis van deze conclusie hebben wij onze betalingen herzien vanaf april 2022. Aangezien beide ouders een gezamenlijke inkomstenkern vormen, en het gezamenlijk inkomen het grensbedrag voor de sociale toeslagen overschrijdt, zijn wij op 27 februari overgegaan tot terugvordering van de onterecht toegekende sociale toeslagen.

Regelgevende bepalingen

- *Sociale toeslag: bedrag, halvering en grensbedrag: artikel 18 van het Groeipakketdecreet van 27 april 2018*
- *Gezinsinkomen en gezinsbegrip: BVR Sociale toeslag van 21 september 2018*
 - *Voor de berekening van het gezinsinkomen wordt rekening gehouden met de inkomens van beide begunstigen die op hetzelfde adres wonen (artikel 2, §1);*
 - *Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door een controle door de gezinsinspecteur (artikel 3, §3);*
 - *Samenstelling van de gezinsinkomsten (artikel 4);*
 - *Het inkomen van het gezin, vermeld in artikel 4, wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningsjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningsjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn (artikel 7, §1).*
- *Dringende controle: Artikel 23 van het Decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van het VUTG (+ mededeling VUTG T/1).*

Standpunt

Gezien de vaststellingen van de gezinsinspecteur vind ik het onbegrijpelijk dat betrokkene volhoudt dat zij van april tot december alleenstaande was met het kind. Allicht baseert ze zich enkel op de inschrijvingen in het bevolkingsregister: "meneer had een ander adres". Hoe dan ook het BVR Sociale Toeslagen stelt dat de vorming van een feitelijk gezin kan worden bewezen door vaststellingen van een gezinsinspecteur.

Wij concluderen dat onze beslissing van 27 februari 2023 om de sociale toeslag over de periode van april tot december 2022 terug te eisen terecht is.

Wij vragen dan ook aan de Geschillencommissie om het beroep ongegrond te verklaren en onze beslissing te bevestigen.”

5. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op het feit of verzoekster al dan niet samenwoonde of een feitelijk gezin vormde met de heer in de periode van april 2022 tot en met december 2022 en aldus al dan niet recht had op de gehalveerde sociale toeslag voor die maanden voor het kind

Er dient te worden opgemerkt dat verzoekster op zich niet betwist dat het inkomen van haar en de heer het grensbedrag overschrijdt. Daar wordt in deze beslissing dan ook niet op ingegaan.

5.1. Toepasselijke bepalingen betreffende de sociale toeslag

Artikel 18 Groeipakketdecreet² bepaalt:

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

(...)

Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

Als de huisvesting van het rechtgevende kind niet gelijk is verdeeld tussen beide ouders, wordt het kind voor de toepassing van het tweede lid alleen meegeteld in het gezin waar het kind meer dan de helft van de tijd verblijft.

Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmbelprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

Artikel 18/1 Groeipakketdecreet bepaalt:

² Versie ten tijde van de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 27 februari 2023.

“Voor elk kind dat in november 2022 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 18, wordt het bedrag, vermeld in artikel 18, tweede lid, voor de maand november 2022 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Het bedrag van 100 euro, vermeld in het eerste lid, wordt in afwijking van artikel 4 niet geïndexeerd.”

In uitvoering van de bepalingen van artikel 18, laatste lid Groeipakketdecreet, heeft de Vlaamse Regering bij artikel 2 van het BVR van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag (verder BVR Sociale toeslagen genoemd) bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

*Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de **begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt** als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.*

§2. (...)”

Artikel 1, 2° BVR Sociale Toeslagen definieert het begrip ‘feitelijk gezin’ als volgt: *“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed-of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunde manier.”*

De bepalingen van artikel 3 van hetzelfde BVR stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin dat:

“§1. Het samenwonen, vermeld in artikel 2, §2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§2. De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1:

- 1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;*
- 2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.*

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om de gegevens vermeld in het Rijksregister te weerleggen, aanvullen.

§3. Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

- 1° een controle door de gezinsinspecteur;*
- 2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.*

§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;
- 3° een attest van detentie;
- 4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
- 9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5. De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

- 1° ze hebben een gemeenschappelijk kind;
- 2° ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”

Cf. vonnis d.d. 15 maart 2023 van de Arbeidsrechtbank te Gent (afdeling Brugge), onuitg.:

“Het begrip 'feitelijk gezin' wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87,

815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc.Kron 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklank. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede 'hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier'."

5.2. Beoordeling samenwoning/feitelijke gezinsvorming in casu

De Geschillencommissie wijst er op dat de beoordeling van het geheel aan feitelijke elementen dient te gebeuren in het licht van het begrip 'feitelijk gezin' in het kader van het Groeipakketdecreet, dat bij de bepalingen van artikel 1, 2° BVR Sociale toeslagen wordt gedefinieerd als: *een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier* (cf. 5.1).

Uit het voormeld begrip 'feitelijk gezin' volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op een in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Verzoekster en de heer zijn op 2020 gehuwd te Op 2022 werd hun zoon geboren.

Op basis van de gegevens in het rijksregister blijkt dat verzoekster en de heer op hetzelfde adres gedomicilieerd waren in de periode van 31 maart 2020 tot en met 30 november 2021 en opnieuw vanaf 26 december 2022 tot op heden.

Naar aanleiding van de geboorte van het kind op 2022, werd er op 29 november 2022 een onaangekondigde controle uitgevoerd op het domicilie-adres van verzoekster door een gezinsinspecteur. Zowel verzoekster als het kind, als de heer waren op dat ogenblik in de woning aanwezig.

Uit het controleverslag van de gezinsinspecteur d.d. 29 november 2022 blijkt het volgende:

Verzoekster gaf het volgende aan op de vraag naar de regeling i.v.m. de opvoeding van het kind:

“Ik woon hier alleen met De papa is hier nu aanwezig. Hij komt meestal rond deze tijd bezoeken. woont niet bij mij. We zijn wel gehuwd, maar hebben wat relatieproblemen. Daarom wonen we niet samen. Het is niet de bedoeling om te scheiden, we werken aan onze relatie. Het kindje was ook een bewuste keuze. komt bijna dagelijks langs om te zien. Hij helpt mij veel met Hij heeft ook een sleutel van het appartement. Hij blijft minder dan 2 keer per week slapen. Vannacht is hij ook niet blijven slapen. woont bij zijn broer in Beiden zijn eigenaar van hun huis.”

Op de vraag of er een gezamenlijke rekening is en voor welk type kosten, stelde verzoekster het volgende:

“Ja, voor de gezamenlijke kosten. Onze beide lonen worden hierop gestort. Hiermee wordt speelgoed, eten, kleren en alles voor betaald. Elk heeft een kaart van deze rekening.”

M.b.t. de woning blijken verzoekster en de heer samen de woning te huren en dit vanaf februari 2020. Er wordt maandelijks aan bedrag van 913,84 € huur per maand incl. 25 € kosten betaald met de gezamenlijke rekening.

Daarbij heeft verzoekster het volgende opgemerkt:

“We hebben samen ons appartement gehuurd en het huurcontract afgesloten. We hebben ook samengewoond tot we relatieproblemen kregen (+/- 11/21) en bij zijn broer is gaan wonen.”

De factuur van het water staat op naam van de heeren wordt door hem betaald; evenals de facturen van gas en elektriciteit. De factuur van staat op naam van verzoekster en wordt betaald met de gezamenlijke rekening van verzoekster en de heer

Daarbij stelt verzoekster het volgende:

“..... heeft samen met zijn broer een lening lopende voor het huis in Hij toont u de betalingen van die lening op zijn gsm vanuit een gezamenlijke rekening met zijn broer (2x 425€/m). De facturen van alle nutsvoorzieningen staan op naam van zijn broer en zijn broer betaalt alle facturen.”

Verzoekster gaf ten slotte nog het volgende mee:

“Ik heb liever geen rondgang in mijn appartement. Dat is persoonlijk. heeft zijn kleren en spullen meegenomen. Misschien liggen er nog enkel wat oude te kleine kleren van Het is de bedoeling dat we op een dag terug gaan samenwonen.”

Uit de vaststellingen van de gezinsinspecteur blijkt verder dat de namen van zowel verzoekster als van de heer vermeld worden op de bel en de brievenbus van de gezamenlijke huurwoning.

Verder blijkt dat de heer bij geen enkele onaangekondigde controle (30/11/2022³; 14/12/2022, 12/01/2023 en 13/02/2023) werd aangetroffen op zijn toenmalige domicilie-adres te Bij die woning is geen bel aanwezig, op de brievenbus staat enkel de naam van de broer (mede-eigenaar van de woning) vermeld.

Uit buurtonderzoek bij het domicilie-adres van verzoekster zegt de buur in een eerste (spontante) reactie aan de gezinsinspecteur dat er een man en een vrouw wonen. Later stelt deze persoon “*er niet vaak te zijn en zijn burens niet te zien en dat het aan hen zelf gevraagd dient te worden*”.

De Geschillencommissie stelt vast dat er sprake is van vaststellingen van een gezinsinspecteur die de vorming van een feitelijk gezin kunnen bewijzen, overeenkomstig art. 3, §3, 1° van het BVR Sociale Toeslagen.

De Geschillencommissie ziet geen redenen om te twijfelen aan de vaststellingen van de gezinsinspecteur die overigens grotendeels gebaseerd zijn op de eigen verklaringen van verzoekster. Zo heeft verzoekster ten overstaan van de gezinsinspecteur zelf aangegeven dat zij en de heer gehuwd zijn, dat het niet de bedoeling is om te scheiden en dat het kind een bewuste keuze was. De heer zou bijna dagelijks langs komen om te helpen met het kind, hij heeft ook een sleutel van het appartement. Ze hebben een gezamenlijke rekening waarop hun beide lonen worden gestort, evenals het Groeipakket. De rekening zou gebruikt worden om speelgoed, kleding, eten en alles voor het kind te betalen, maar evenzeer de huur van het gezamenlijk gehuurde appartement en de-factuur. De facturen van gas, water en elektriciteit staan op naam van de heer en worden door hem betaald. Verzoekster gaf aan geen rondleiding in de woning te willen gelet op privacy-redenen, maar de gezinsinspecteur heeft bij het buitengaan minstens een 4-tal mannenschoenen zien staan in de trappenhal.

De Geschillencommissie is van oordeel dat verzoekster en de heer samen een feitelijk gezin vormden in de periode van april tot en met december 2022 in de zin van de definitie in het Groeipakketdecreet en het BVR Sociale Toeslagen. Het is immers duidelijk dat de heer zich op regelmatige basis in de woning van verzoekster bevond in die periode en dat er sprake is van het samen regelen van een huishouden, zowel financieel en op een ondersteunende manier.

Daarbij dient te worden vastgesteld dat de vorming van een feitelijk gezin niet kan worden weerlegd wanneer de betrokkenen een gemeenschappelijk kind hebben, conform art. 3, §5, 1° van het BVR Sociale Toeslagen.

Verwerende partij is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de gehalveerde sociale toeslag voor de maanden april tot en met december 2022 van verzoekster ten bedrage van 298,39 €.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is vermits er op basis van de controle van

³ In het verslag van vaststellingen van de gezinsinspecteur wordt 2011 vermeld, maar de Geschillencommissie gaat ervan uit dat 2022 wordt bedoeld.

de gezinsinspecteur en de eigen verklaringen van verzoekster aan de gezinsinspecteur kan worden vastgesteld dat verzoekster en de heer een feitelijk gezin vormden in de zin van het Groeipakketdecreet en het BVR Sociale Toeslagen in de periode van april tot en met december 2022, wat overigens niet weerlegd kan worden gelet op het feit dat verzoekster en de heer een gezamenlijk kind hebben, conform art. 3, §5, 1° BVR Sociale Toeslagen.

Zodoende dient de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 27 februari 2023 waarbij de sociale toeslag voor de periode van april 2022 tot en met december 2022 ten bedrage van 298,39 € wordt teruggevorderd van verzoekster te worden bevestigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op **28 april 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens